

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2020. gada 24. novembris)

par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai

(2020/C 417/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienības Pamattiesību hartā⁽¹⁾ izglītība un pieeja arodmācībām un tālākizglītībai ir atzītas par pamattiesībām, savukārt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķos paredzēts – līdz 2030. gadam jāpanāk, ka visām sievietēm un visiem vīriešiem ir nodrošināta vienlīdzīga piekļuve izmaksu ziņā pieejamai un kvalitatīvai tehniskajai, profesionālajai un terciārajai (tostarp augstskolas) izglītībai un ievērojami palielinās to jauniešu un pieaugušo skaitu, kuriem ir atbilstošas prasmes (tostarp tehniskās prasmes un arodprasmes), lai viņi varētu būt nodarbināti, strādāt pienācīgas kvalitātes darbvietās un nodarboties ar uzņēmējdarbību.
- (2) 2017. gada 17. novembrī proklamētajā Eiropas sociālo tiesību pilārā⁽²⁾ ir izklāstīta virkne principu, kuru mērķis ir atbalstīt taisnīgus un labi funkcionējošus darba tirgus un labklājības sistēmas un kuru vidū ir 1. princips par tiesībām uz kvalitatīvu un iekļaujošu vispārīgu un profesionālo izglītību un mūžizglītību un 4. princips par aktīvu atbalstu nodarbinātībai.
- (3) Ar kvalitatīvu un novatorisku profesionālās izglītības un apmācības sistēmu palīdzību cilvēki iegūst prasmes, kas nepieciešamas darbam, personiskajai izaugsmei un pilsoniskumam un kuras viņiem palīdz pielāgoties un īstenot divējādo – digitālo un zaļo – pārkārtošanos, pārvarēt ārkārtas situācijas un ekonomikas satricinājumus, un vienlaikus šīs sistēmas arī atbalsta ekonomikas izaugsmi un sociālo kohēziju. Tādējādi tās cilvēkiem nodrošina prasmes, kas palīdz atrast vai izveidot darba tirgū pieprasītas darbvietas.
- (4) Efektīvai profesionālās izglītības un apmācības politikai ir būtiska nozīme centienos sasniegt LESD 145. pantā noteikto mērķi – atbalstīt kvalificētu, mācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kuri spēj reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā.

⁽¹⁾ OV C 326, 26.10.2012., 391. lpp.

⁽²⁾ Dok. 13129/17.

- (5) Komisijas paziņojums “Eiropas zaļais kurss” ⁽³⁾ ir jaunā Eiropas izaugsmes stratēģija, kuras mērķis ir pārveidot Eiropas ekonomiku un sabiedrību un ievirzīt tās ilgtspējīgākā gultnē. Skolām, mācību iestādēm un augstskolām ir labas iespējas skolēnus, vecākus, uzņēmumus un plašāko sabiedrību iesaistīt darbā pie tām pārmaiņām, kuras ir sekmīgas pārkārtošanās priekšnoteikums. Lai izmantotu zaļās pārkārtošanās piedāvātās iespējas, ir proaktīvi jāpildnveido prasmes un jāpār kvalificējas.
- (6) Komisijas paziņojumā “Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai” ⁽⁴⁾ uzsvērts, ka galvenā uzmanība jāpievērš prasmēm, nodarbināmībai un cilvēkkapitālam un ka šādā nolūkā jāizmanto Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai ⁽⁵⁾ un arī priekšlikums Padomes ieteikumam par profesionālo izglītību un apmācību. Paziņojumā arī sacīts, ka turpināsies darbs pie Eiropas izglītības telpas veidošanas un jaunas sistēmas sadarbībai ar dalībvalstīm izglītības un apmācības jomā.
- (7) Komisijas paziņojumā “Jauna Eiropas industriālā stratēģija” ⁽⁶⁾ tiek aicināts izlēmīgi rīkoties, lai mūžizglītība kļūtu par ikviena iedzīvotāja pašsaprotamu dzīves aspektu un lai nodrošinātu, ka izglītība un apmācība iet kopsolī ar notiekošajām pārmaiņām un palīdz īstenot divējādo pārkārtošanos. Turklāt šajā paziņojumā augstākās un profesionālās izglītības un apmācības sistēmas tiek aicinātas darba tirgū iepludināt vairāk zinātnieku, inženieru un tehniķu. Jaunajā aprites ekonomikas rīcības plānā ⁽⁷⁾ un ES Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam ⁽⁸⁾ uzsvērts, ka prasmēm ir būtiska nozīme pārejā uz zaļu un tīru ekonomiku.
- (8) Komisijas paziņojumā “MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai” ⁽⁹⁾ uzsvērts, ka ceturtajai daļai ES mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) par vissvarīgāko problēmu ir kļuvusi prasmīgu darbinieku vai pieredzējušu vadītāju pieejamība un ka visā ES nozīmīgākais šķērslis jauniem ieguldījumiem ir prasmīgu darbinieku trūkums. Profesionālā izglītība un apmācība īpaši svarīga ir maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuriem nepieciešams, lai darbaspēkam ir vajadzīgās prasmes.
- (9) Komisijas paziņojumā “Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” ⁽¹⁰⁾ uzsvērts – lai panāktu dzimumu līdzsvaru profesijās, kurās tradicionāli dominē vīrieši vai sievietes, un lai apkarotu dzimumu stereotipus, svarīga loma ir sieviešu un vīriešu profesionālajai izglītībai un apmācībai.
- (10) Komisijas paziņojumā “ES budžets – Eiropas atveseļošanas plāna dzinējspēks” ⁽¹¹⁾ ir izklāstīts drosmīgs un visaptverošs plāns Eiropas atveseļošanai, kam pamatā ir ārkārtas Eiropas Atveseļošanas instrumenti (*Next Generation EU*) un pastiprināta daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam. Plāns ir balstīts uz solidaritāti un taisnīgumu un dziļi sakņots Savienības kopīgajos principos un vērtībās. Plānā aprakstīts, kā stimulēt Eiropas ekonomiku, veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos un padarīt ekonomiku taisnīgāku, noturīgāku un ilgtspējīgāku nākamajām paaudzēm.
- (11) Kopš 2013. gada Garantija jauniešiem ⁽¹²⁾ ir palīdzējusi nodrošināt, ka jaunieši četru mēnešu laikā pēc darba zaudēšanas vai izglītības beigšanas saņem kvalitatīvu darba, turpmākas izglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu. Atstumtības riskam pakļautiem jauniešiem profesionālā izglītība un apmācība ir efektīvi palīdzējusi raitāk iekļauties darba tirgū. Turpmāk Garantijā jauniešiem var vēl vairāk pieaugt pievilcīgas un darba tirgus vajadzībām atbilstošas profesionālās izglītības un apmācības, īpaši mācekļības, nozīme, jo tā var palīdzēt nepieļaut, ka jaunieši kļūst par bezdarbniekiem, un sagatavot viņus nākotnes darba tirgus piedāvātajām iespējām, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās ietvaros.
- (12) Ar Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Sociālo fondu plus (ESF+) ir iecerēts nodrošināt labāku izglītības un apmācības sistēmas atbilstību darba tirgum un vienlīdzīgu piekļuvi mūžizglītības iespējām ikvienam, šādā nolūkā nodrošinot prasmju pilnveides un pār kvalifikācijas ceļus.

⁽³⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁴⁾ COM(2020) 14 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 274 final.

⁽⁶⁾ COM(2020) 102 final.

⁽⁷⁾ COM(2020) 98 final.

⁽⁸⁾ COM(2020) 380 final.

⁽⁹⁾ COM(2020) 103 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 152 final.

⁽¹¹⁾ COM(2020) 442 final.

⁽¹²⁾ Padomes ieteikums (2013. gada 22. aprīlis) par garantijas jauniešiem izveidi (OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.).

- (13) Komisijas priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā *Erasmus* un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013, ir paredzēts: lai veicinātu elastīgus mācīšanās ceļus, kas ļauj cilvēkiem attīstīt kompetences, kuras vajadzīgas 21. gadsimta problēmu risināšanai, būtu jā saglabā 2014.–2020. gada programmai raksturīgā integrēta, proti, jā aptver visas mācīšanās situācijas – formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās – un visi dzīves posmi.
- (14) Šā ieteikuma pamatā ir vairākas Eiropas līmenī izstrādātas iniciatīvas izglītības, apmācības un prasmju jomā, kuras apkopotas I pielikumā, un tas būs ieguldījums Eiropas Prasmju programmā ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai, atjauninātajā Digitālās izglītības rīcības plānā, Eiropas izglītības telpā un stratēģiskajā sistēmā Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā.
- (15) Ar šā ieteikuma palīdzību iecerēts sasniegt Eiropas izglītības telpas mērķi – izveidot īstenu Eiropas mācību telpu, kur kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un apmācībai netraucē robežas un kuras mērķis ir likvidēt šķēršļus augstākās izglītības un vidējās izglītības, un mācību kvalifikāciju, un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu atzīšanai –, un censties panākt, ka pārrobežu kontekstā raitāk tiek veikta apmācības un mūžizglītības rezultātu validācija.
- (16) Par pamatu ņemot prioritātes, kas noteiktas ciešākai sadarbībai profesionālās izglītības un apmācības jomā Eiropā (Kopenhāgenas procesam), ko 2002. gada 19. decembrī pieņēma kā Padomes rezolūciju⁽¹³⁾, mērķi nodrošināt kvalitatīvu un elastīgu profesionālo izglītību un apmācību un starpvalstu mobilitāti tika saglabāti kā centrālie elementi vispārējā redzējumā par profesionālās izglītības un apmācības modernizāciju, ko atbildīgie ministri noteica 2010. gada Briges paziņojumā.
- (17) 2015. gada 22. jūnija Rīgas secinājumos par profesionālo izglītību un apmācību atbildīgie ministri vienojās par prioritāšu kopumu, kas palīdzētu šo redzējumu īstenot un kas integrēts Padomes un Komisijas 2015. gada kopīgajā ziņojumā par stratēģiskas sistēmas Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (*ET 2020*) īstenošanu⁽¹⁴⁾ un 2016. gada jaunajā Prasmju programmā Eiropai⁽¹⁵⁾, kura deva vēl vienu spēcīgu stimulu Savienības PIA politikai un kurā lielāka uzmanība tika veltīta PIA pievilcīgumam un kvalitātei.
- (18) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Ieteikumā par Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūras izveidošanu profesionālajai izglītībai un apmācībām (*EQAVET*)⁽¹⁶⁾ tika noteikta ietvarstruktūra, kas dalībvalstīm palīdzētu uzlabot savu profesionālās izglītības un apmācības sistēmu kvalitāti un palielinātu dalībvalstu profesionālās izglītības un apmācības politikas pasākumu pārredzamību. Desmit *EQAVET* īstenošanas gados šī ietvarstruktūra ir veicinājusi valstu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu reformēšanu, tomēr tā nav būtiski uzlabojusi kvalitātes nodrošināšanas pasākumu pārredzamību. Turklāt tā lielākoties tika izmantota sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā skolās. Tāpēc 2009. gada ieteikumā minētā *EQAVET* ietvarstruktūra būtu jā integrē šajā ieteikumā, un būtu jā pievieno elementi, kas palīdzētu novērst trūkumus, kas konstatēti tās īstenošanā un kas ir saistīti ar mācību rezultātu kvalitāti, sertifikāciju un novērtēšanu, apspriešanos ar ieinteresētajām personām, skolotāju un pasniedzēju lomu, mācīšanos darbavietā un ar profesionālās izglītības un apmācības elastīgumu. Lai uzlabotu savstarpējo mācīšanos, palielinātu profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšanas pasākumu pārredzamību un saskaņotību un nostiprinātu ES dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos, būtu jā nodrošina, ka ES līmenī tiek veikta kvalitātes nodrošināšanas salīdzinošā izvērtēšana sistēmas līmenī.
- (19) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Ieteikumā par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai (*ECVET*)⁽¹⁷⁾ tika noteikts mērķis uzlabot mācību rezultātu atzīšanu, uzkrāšanu un pārņemšanu, atbalstīt mobilitāti un mūžizglītību, kā arī izveidot ES kredītpunktu sistēmu profesionālās izglītības un apmācības jomā. Desmit *ECVET* īstenošanas gados šī sistēma, ar kuras palīdzību tiek izmantotas un

⁽¹³⁾ OV C 13, 18.1.2003., 2. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 417, 15.12.2015., 25. lpp.

⁽¹⁵⁾ COM(2016) 381 final.

⁽¹⁶⁾ OV C 155, 8.7.2009., 1. lpp.

⁽¹⁷⁾ OV C 155, 8.7.2009., 11. lpp.

dokumentētas mācību rezultātu vienības, ir plaši veicinājuši kvalitatīvākas mobilitātes pieredzes veidošanos. Tomēr ECVET punktu koncepcija pārsvarā netika izmantota, un ECVET netika pielietota, lai izstrādātu Eiropas kredītpunktu sistēmu profesionālās izglītības un apmācības jomā. Tāpēc šajā Padomes ieteikumā būtu jāiekļauj ECVET pamatprincipi (piemēram, mācību rezultātu vienības), kas saistīti ar elastīgumu. ECVET rīki (piemēram, mācību līgums un saprašanās memorands), ar kuriem tiek atbalstīta profesionālās izglītības apguvēju mobilitāte, ir jāpilnveido saistībā ar citiem ES instrumentiem, piemēram, tiem, kas saņem atbalstu no *Erasmus+* programmas. Profesionālajām kvalifikācijām pēcvidusskolas un terciārajā līmenī var piemērot jau patlaban izmantoto Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmu.

- (20) Padomes 2018. gada 15. marta Ieteikumā par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai mācekļībai ⁽¹⁸⁾ ir noteikti 14 pamatkritēriji, kas dalībvalstīm un ieinteresētajām personām būtu jāizmanto, lai attīstītu kvalitatīvu un efektīvu mācekļību, kas nodrošinātu gan ar darbu saistīto prasmju pilnveidi, gan mācekļu personisko izaugsmi.
- (21) 2015. gada 22. jūnija Rīgas secinājumos saskaņoto prioritāšu uzraudzība, ko veic *Cedefop*, liecina, ka valstīm ir izdevies modernizēt vairākus profesionālās izglītības un apmācības aspektus, jo īpaši tādos kā mācekļība un mācīšanās darbavietā, kvalitātes nodrošināšana, prasmju paredzēšanas mehānismu un konsultatīvo struktūru, kurās tiek iesaistīti sociālie partneri, izveidošana, caurlaidīguma un elastīguma palielināšana un – pēdējā laikā – lielāka pievēršanās digitālajām prasmēm. Tomēr, ņemot vērā digitālo un zaļo pārkārtošanos, ir būtiski jāpaplašina un jāuzlabo profesionālās izglītības un apmācības piedāvājums gan jauniešiem, gan pieaugušajiem, vienlaikus arī palielinot sākotnējās profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgumu un kvalitāti.
- (22) Daudzās valstīs ir ieviestas iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt izcilību profesionālajā izglītībā un apmācībā un PIA labāk sasaistīt ar inovācijas un prasmju ekosistēmām. Sekojot šiem paraugiem, patlaban tiek izmēģināta profesionālās izcilības centru koncepcija ar mērķi panākt, lai tie konkrētās mācību jomās kļūtu par pasaules līmeņa atsaucē punktiem gan sākotnējai apmācībai, gan turpmākai prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai.
- (23) Arodmaģcību padomdevēja komiteja 2018. gada decembrī pieņemtajā atzinumā par profesionālās izglītības un apmācības nākotni izklāstīja redzējumu par izcilu un iekļaujošu mūžilgu profesionālo izglītību un apmācību, kas atbilst ekonomisko, tehnoloģisko un sociālo izmaiņu iespaidotās nākotnes prasībām. Minētajā atzinumā Komisija tika aicināta sagatavot priekšlikumu, kā racionalizēt un konsolidēt ES politikas satvaru attiecībā uz profesionālo izglītību un apmācību, tās pārvaldību un esošajiem instrumentiem un kas tiktu sagatavots kā vispārējs Padomes ieteikums.
- (24) Ņemot vērā, ka šis ieteikums nav saistošs, tajā ir ievēroti subsidiaritātes un proporcionalitātes principi un tas būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas tiesībām, dalībvalstu tiesībām un praksi. Konkrēti, šis ieteikums neskar Direktīvu 2005/36/EK ⁽¹⁹⁾, kas grozīta ar Direktīvu 2013/55/ES ⁽²⁰⁾, par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un tajā paredzēto automatiskās atzīšanas režīmu.

Ņemot vērā šādu profesionālās izglītības un apmācības definīciju:

Šajā ieteikumā profesionālā izglītība un apmācība ir jāsaprot kā tāda izglītība un apmācība, kuras mērķis ir jauniešiem un pieaugušajiem nodrošināt zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas konkrētās profesijās vai plašāk darba tirgū ⁽²¹⁾. To var nodrošināt formālā un neformālā vidē, visos Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņos, tostarp attiecīgā gadījumā terciārajā līmenī.

⁽¹⁸⁾ OV C 153, 2.5.2018., 1. lpp.

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/55/ES (2013. gada 20. novembris), ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI regulu) (OV L 354, 28.12.2013., 132. lpp.).

⁽²¹⁾ Balstoties uz *Cedefop* definīciju: Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs: Eiropas izglītības un apmācības politikas terminoloģija, 2014. g.

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM:

saskaņā ar valstu un Savienības tiesību aktiem, pieejamajiem resursiem, valstu prioritātēm un apstākļiem, tostarp sociālekonomisko situāciju un valstu PIA sistēmu īpašībām, un ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām:

- a) censties īstenot tādu profesionālās izglītības un apmācības politiku, kas:
 - demogrāfisku pārmaiņu laikos un visos ekonomikas ciklos jauniešiem un pieaugušajiem nodrošina zināšanas, prasmes un kompetences, kuras palīdz gūt panākumus mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā, panākt atveseļošanos un īstenot taisnīgu pārkārtošanos uz zaļo un digitālo ekonomiku,
 - veicina iekļautību un vienlīdzīgas iespējas un palīdz panākt noturību, sociālu taisnīgumu un labklājību visiem, un
 - starptautiskā kontekstā veicina Eiropas profesionālās izglītības un apmācības sistēmas, lai tās profesionālās izglītības apguvēju vidū tiktu atzītas par pasaules līmeņa mērauklu;
- b) rīkoties un veikt ieguldījumus, lai īstenotu šo politiku, saskaņā ar turpmāk 1.–21. punktā noteiktajiem principiem, un
- c) strādāt tā, lai līdz 2025. gadam sasniegtu turpmāk uzskaitītos ES līmeņa mērķus ⁽²²⁾, kuri ir ietverti attiecīgajās Eiropas uzraudzības sistēmās, tostarp izglītības un apmācības, sociālās politikas un nodarbinātības politikas jomā:
 - PIA iestāžu absolventu, kas strādā, īpatsvaram vajadzētu būt vismaz 82 % ⁽²³⁾,
 - 60 % absolventu, kuri nesen absolvējuši PIA iestādē, profesionālās izglītības un apmācības laikā ir izmantojuši mācīšanos darbavietā ⁽²⁴⁾. Šis mērķis aptver visu veidu mācīšanos darbavietā, kas notiek kādā darba vietā, un tādējādi ar tā palīdzību tiks veicināta arī mācekļības iespēju paplašināšana, ko var atbalstīt no Garantijas jauniešiem,
 - 8 % PIA apguvēju iesaistās mācību mobilitātē ārvalstīs ⁽²⁵⁾.

Profesionālā izglītība un apmācība elastīgi pielāgojas izmaiņām darba tirgū

1. Profesionālās izglītības un apmācības programmās līdzsvaroti apvienotas profesionālās – arī tehniskās – prasmes, kas pieskaņotas visiem ekonomikas cikliem, mainīgajām darbavietām un darba metodēm, un pamatkompetences ⁽²⁶⁾, kuras ietver stabilas pamatprasmes, digitālās, transversālās, zaļās prasmes un citas dzīvesprasmes, kas nodrošina stabilu pamatu noturībai, mūžizglītībai, mūžīlgai nodarbināmībai, sociālajai iekļautībai, aktīvam pilsoniskumam un personiskajai izaugsmei;

⁽²²⁾ Mērķi ir definēti kā ES vidējie rādītāji, kas jāsasniedz kopīgi visām dalībvalstīm. Kad Komisija sagatavo ziņojumu par šo mērķu īstenošanu, tostarp attiecīgā gadījumā Eiropas pusgada kontekstā, tai būtu jāņem vērā īpatnības, kas raksturīgas atšķirīgajām valstu sistēmām un apstākļiem. Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto Savienības piedāvātās finansēšanas iespējas, rīkojoties saskaņā ar konkrētās valsts apstākļiem, prioritātēm un problēmām. Trīs kvantitatīvie mērķi neskar turpmākos lēmumus par to, kā tiek izmantoti Savienības finansēšanas instrumenti 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas un *Next Generation EU* ietvaros.

⁽²³⁾ Aptvers 20–34 gadus vecus iedzīvotājus, kas pirms 1–3 gadiem ir absolvējuši PIA iestādē, kura nodrošina vidējo izglītību vai tālākizglītību pēc vidējās izglītības ieguves, bet nav terciārā līmeņa mācību iestādē.

⁽²⁴⁾ Aptvers 20–34 gadus vecus iedzīvotājus, kas izglītību un apmācību pabeiguši pirms 1–3 gadiem. Šā rādītāja pamatā būs dati, kurus no 2021. gada vāks Eiropas Savienības darbaspēka apsekojuma ietvaros un kas Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2019/2240 definēti kā mainīgā lieluma identifikators "HATWORK". Tas nozīmē darba pieredzi, kas iegūta darbavietā, kura vai nu darbojas tirgū, vai arī ne (piemēram, uzņēmums, valsts iestāde vai bezpeļņas organizācija), un kas bija iekļauta oficiālajā mācību programmā, pēc kuras sekmīgas apgūšanas ir iegūta augstākā līmeņa izglītība. Ja respondentam ir vairākas darba pieredzes, būtu jāņem vērā visu darba pieredzes posmu kopējais laiks. Darba pieredze būtu jāzaisa pilnslodzes ekvivalentos.

⁽²⁵⁾ Mobilo izglītojamo īpatsvars kalendārājā gadā kā procentuālā daļa no PIA iestāžu absolventu kohortas tajā pašā gadā. Šā rādītāja pamatā būs mobilitātes dati, ko iegūs no *Erasmus+* datiem, un PIA absolventu dati, ko iegūs no *Unesco-EDSO-Eurostat*. Papildus datiem, ko iegūs no *Erasmus+*, varētu izmantot datus no valsts iestāžu mobilitātes programmām, tomēr to varētu darīt vienīgi tad, ja šādi dati ir pieejami un salīdzināmi ar *Erasmus+* datiem, un tas attiecas arī uz mobilitātes ilgumu. Ja tiek iekļauti dati no valsts iestādēm, tas būtu uzskatāmi jāparāda.

⁽²⁶⁾ Padomes 2018. gada 22. maija lēmumā par pamatkompetencēm mūžizglītībā ir definētas šādas pamatkompetences: rakstpratības kompetence, daudzvalodu kompetence, matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs, digitālā kompetence, personīgā, sociālā un mācīšanās mācīties kompetence, pilsoniskuma kompetence, uzņēmējdarbības kompetence, kā arī kultūras izpratnes un izpausmes kompetence.

2. Profesionālās izglītības un apmācības programmas, programmu piedāvājumi un kvalifikācijas attiecīgā gadījumā tiek regulāri atjauninātas, izmantojot prasmju apzināšanu (t. i., absolventu gaitu apzināšanas sistēmas, prasmju paredzēšanas mehānismus, tostarp sektoru un reģionu līmenī);
3. Profesionālās izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējiem ir valsts kontekstam atbilstoša pienācīga līmeņa neatkarība, elastīgums, atbalsts un finansējums, lai tie varētu savu mācību piedāvājumu pielāgot pārmaiņām prasmju vajadzību jomā, digitālās un zaļās pārkārtošanās procesam un ekonomikas cikliem, vienlaikus nodrošinot kvalitāti;
4. Profesionālās izglītības un apmācības programmas visos līmeņos ietver mācīšanos darbavietā, un tās komponenti tiek plašāk izvērtēti arī profesionālajā tālākizglītībā un tālākapmācībā; tiek pilnveidotas mācekļības shēmas ⁽²⁷⁾, lai uzlabotu Garantijas jauniešiem piedāvājumus ⁽²⁸⁾ – un tās tiek papildinātas ar atbilstošu atbalstu ⁽²⁹⁾ un pasākumiem mācekļības piedāvājuma stabilizēšanai –, un arī lai rastu risinājumu maziem uzņēmumiem raksturīgajām problēmām; atbilstoši valsts kontekstam varētu nodrošināt motivējošus pasākumus darba devējiem, lai dažādās ekonomikas jomās izveidotu iespējas mācīties darbavietā;

Elastīgums un izaugsmes iespējas ir profesionālās izglītības un apmācības pamats

5. Profesionālās izglītības un apmācības programmas ir vērstas uz izglītojamajiem un piedāvā piekļuvi mācībām klātienē un digitālu vai jaukta tipa mācīšanos, elastīgus un modulārus mācīšanās ceļus, kuru pamatā ir neformālās un ikdienējās mācīšanās rezultātu atzīšana, un rada iespējas karjeras izaugsmei un mācību progresam; Profesionālās tālākapmācības programmas ir veidotas tā, lai tās varētu pielāgot konkrētā darba tirgus, konkrētā sektora vai individuālām prasmju pilnveides vai pārkvalifikācijas vajadzībām;
6. Profesionālās izglītības un apmācības programmu pamatā ir mācību rezultātu moduļi jeb vienības, un ir ieviesti validācijas mehānismi, kas ļauj pārnest, atzīt un uzkrāt individuālos mācību rezultātus, lai atbilstoši valsts kontekstam iegūtu attiecīgi kvalifikāciju vai daļēju kvalifikāciju; ⁽³⁰⁾ Sākotnējās PIA galvenais mērķis ir iegūt pilnu kvalifikāciju.

Profesionālā izglītība un apmācība ir inovāciju un izaugsmi veicinošs faktors un sagatavo digitālās un zaļās pārkārtošanās procesam un pieprasītām profesijām

7. Profesionālā izglītība un apmācība tiek padarīta noturīga, to integrējot ekonomikas, rūpniecības un inovācijas stratēģijās, tostarp tajās, kas saistītas ar atveseļošanu, zaļo un digitālo pārkārtošanos. Tāpēc profesionālās izglītības un apmācības piedāvājums, īpaši pieaugušajiem, ir būtiski jāpielāgo un/vai jāpaplašina, mudinot apgūt uzņēmējdarbības, digitālās un zaļās prasmes;
8. Profesionālās izcilības centri darbojas kā katalizatori vietējās uzņēmējdarbības ieguldījumiem, veicinot atveseļošanu, digitālo un zaļo pārkārtošanos, Eiropas līmeņa un reģionālu inovāciju un pārdomātas specializācijas stratēģijas, attīstot profesionālo izglītību un apmācību, tostarp augstākos kvalifikācijas līmeņos (5.–8. EKI līmenī) atbilstoši valsts kontekstam, un nodrošina novatoriskus pakalpojumus, piemēram, kopas, biznesa inkubatorus jaunuzņēmumiem un tehnoloģiju inovāciju MVU, kā arī inovatīvus pārkvalifikācijas risinājumus strādājošajiem, kuri ir pakļauti atlaišanas riskam;
9. profesionālās izglītības un apmācības iestādēm ir piekļuve ultramodernai infrastruktūrai, tajās ir ieviestas valsts kontekstam atbilstošas digitalizācijas stratēģijas ⁽³¹⁾, un to programmās un organizatoriskajā pārvaldībā ir integrēti vides ilgtspējas un sociālās ilgtspējas aspekti, tādējādi sniedzot ieguldījumu ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā;

Profesionālā izglītība un apmācība ir pievilcīga izvēle, kuras pamatā ir mūsdienīga un digitalizēta mācību pakalpojumu sniegšana / prasmju nodrošināšana

10. Profesionālā sākotnējā izglītība un apmācība un tālākizglītība un tālākapmācība ir mūžizglītības daļa. Ir iespējams elastīgi un viegli virzīties gan no sākotnējās profesionālās izglītības un apmācības uz profesionālo tālākizglītību un tālākapmācību, gan no vispārējās izglītības uz augstāko izglītību;

⁽²⁷⁾ Kā definēts Padomes 2018. gada 15. marta Ieteikumā par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai mācekļībai.

⁽²⁸⁾ Kā definēts Padomes 2013. gada 22. aprīļa Ieteikumā par garantijas jauniešiem izveidi.

⁽²⁹⁾ Var ietvert starpuuzņēmumu mācību centrus.

⁽³⁰⁾ Saskaņā ar Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumu par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu.

⁽³¹⁾ Piemēram, SELFIE pašnovērtējuma rīka palīdzību PIA iestādes var izmantot digitālās tehnoloģijas efektīva mācīšanas un mācīšanās procesa nodrošināšanai un – ja tās piedalās shēmās, kas paredz mācīšanos darbavietā – lai sekmētu sadarbību ar darba devējiem.

11. Tiek pilnveidotas profesionālās izglītības un apmācības programmas 5.–8. EKI līmenī, lai apmierinātu augošo vajadzību pēc augstāka līmeņa profesionālajām prasmēm atbilstoši valsts kontekstam;
12. Profesionālajās izglītības un apmācības programmās tiek atbilstoši kombinēta atvērta, digitāla un iesaistoša mācību vide (un tā ietver darbavietas ar mācībām labvēlīgu vidi), un programmas tiek atbalstītas ar ultramodernu un pieejamu infrastruktūru, aprīkojumu un tehnoloģijām, kā arī ar daudzveidīgiem pedagoģijas paņēmieniem un rīkiem, piemēram, IKT simulatoriem, virtuālo un paplašināto realitāti, kuru rezultātā palielinās apmācības piedāvājuma pieejamība un efektivitāte, tai skaitā mazajiem uzņēmumiem ⁽³²⁾;
13. Skolotāji, pasniedzēji un citi profesionālās izglītības un apmācības darbinieki apņemas sākt un turpināt profesionāli pilnveidoties, lai: nodrošinātu kvalitatīvu apmācību; veicinātu tehnisko un digitālo prasmju attīstību un efektīvas un inovatīvas mācību metodes, tostarp mācīšanu virtuālā vidē; atbilstoši mūsdienīgai profesionālai un digitālai pedagoģijai strādātu ar digitālajiem mācību rīkiem un daudzveidīgā un daudz kultūru vidē. Viņu karjeras attīstības iespējas kļūst pievilcīgākas, jo darbā pieņemšanas pieeju tvērums kļūst plašāks, uzlabojas karjeras iespējas ⁽³³⁾, kā arī nostiprinās sadarbība starp profesionālās izglītības skolotājiem/pasniedzējiem un uzņēmumiem un citām darbavietām;
14. Internacionalizācijas stratēģijas palīdz veidot stratēģisku pieeju starptautiskajai sadarbībai profesionālajā izglītībā un apmācībā, tostarp ES robežreģionos; ar šādu stratēģiju palīdzību visā pasaulē tiek veicināta veiksmīga valstu prakse, un to īstenošanai var izmantot dažādus paņēmienus, piemēram, izglītojamo un skolotāju/pasniedzēju mobilitāti, dalību starptautiskās prasmju sacensībās un šādu sacensību kopīgu sagatavošanu;
15. Profesionālās izglītības un apmācības apguvējiem un darbiniekiem ir nodrošinātas mācību mobilitātes iespējas, kuras ietver virtuālo mobilitāti, ilgtermiņa mobilitāti un mobilitāti uz trešām valstīm un kas tiek veicinātas, izmantojot un atzīstot mācību rezultātu vienības un attiecīgos Eiropas rīkus; ⁽³⁴⁾
16. Skaidra un ērti lietojama informācija par mācību un karjeras iespējām un validācijas iespējām tiek nodrošināta, visā ES sniedzot kvalitatīvus mūzizglītības un karjeras konsultēšanas pakalpojumus, kuros pilnvērtīgi izmanto *Europass* un citus digitālos pakalpojumus;

Profesionālā izglītība un apmācība veicina vienlīdzīgas iespējas

17. PIA programmas ir iekļaujošas un pieejamas neaizsargātām grupām, piemēram, personām ar invaliditāti, mazkvalificētiem/mazprasmīgiem iedzīvotājiem, minoritātēm, personām ar migrantu izcelsmi un personām, kurām ir mazāk iespēju ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociālekonomiski nelabvēlīgās situācijas dēļ; Ar mērķtiecīgu pasākumu un elastīgu mācību formātu palīdzību tiek novērsta izglītības un apmācības priekšlaicīga pārtraukšana un atbalstīta pāreja no skolas uz darbu vidi;
18. PIA programmām var piekļūt no digitālām mācību platformām, kuru pieejamība tiek atbalstīta ar rīkiem, ierīcēm un interneta savienojumu, ko nodrošina jo īpaši neaizsargātām grupām un personām lauku vai attālos apvidos;
19. Ar mērķtiecīgiem pasākumiem tiek veicināts dzimumu līdzsvars profesijās, kas tradicionāli tiek uzskatītas par “vīriešu” vai “sieviešu” profesijām, un kopīgiem spēkiem tiek kļiedēti ar dzimumu saistīti un citu veidu stereotipi;

Profesionālās izglītības un apmācības pamatā ir kvalitātes nodrošināšanas kultūra

20. Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra (*EQAVET* ietvarstruktūra), kas aprakstīta II pielikumā, tiek izmantota valsts kvalitātes nodrošināšanas sistēmās gan sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā, gan profesionālajā tālākizglītībā un tālākapmācībā; tā aptver profesionālo izglītību un apmācību visās mācību vidēs (piemēram, izglītības un apmācības pakalpojumu sniegšanu skolā un mācīšanos darbavietā, tostarp mācekļības shēmas) un visus mācīšanās veidus (digitālu, klātienē vai jaukta tipa), ko nodrošina gan publiskie, gan privātie izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēji, un tās pamatā ir indikatīvu deskriptoru un kopēju kvalitātes nodrošināšanas rādītāju kopums, kas attiecas uz profesionālo izglītību un apmācību un ko izmanto gan sistēmu, gan pakalpojumu sniedzēju līmenī atbilstoši valsts kontekstam, kā norādīts II pielikumā;

⁽³²⁾ Tā var būt arī sadarbīga mācīšana, starpdisciplināra un uz projektiem balstīta mācīšanās, jaunas organizatoriskās metodes apmācības iestādēs un uzņēmumos, kā arī mākslīgais intelekts.

⁽³³⁾ Tas var ietvert dažādas karjeras attīstības iespējas, iepriekšējās profesionālās pieredzes atzišanu, hibrīdskolotājus/hibrīdpasniedzējus atbilstoši valsts kontekstam.

⁽³⁴⁾ Piemēram, saprašanās memoranda un mācību līguma paraugi.

21. Kvalitātes nodrošināšanas valsts kontaktpunkts profesionālās izglītības un apmācības jautājumos turpina uzturēt saikni ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām valsts un reģionālā līmenī, lai:
- ar konkrētu iniciatīvu palīdzību īstenotu un pilnveidotu EQAVET ietvarstruktūru,
 - EQAVET ietvarstruktūras īstenošanas nolūkā informētu un piesaistītu plašu ieinteresēto personu loku, tostarp profesionālās izcilības centrus,
 - atbalstītu pašizvērtējumu, kas papildina un dod iespēju efektīvi veikt kvalitātes nodrošināšanu un ļauj novērtēt panākumus un apzināt jomas, kurās jāpanāk uzlabojumi, tostarp izvērtēt PIA sistēmu un iestāžu digitālo gatavību,
 - aktīvi piedalītos Eiropas tīklā kvalitātes nodrošināšanai profesionālajā izglītībā un apmācībā,
 - nodrošinātu, ka, pamatojoties uz EQAVET ietvarstruktūru, tiek atjaunināts valsts kvalitātes nodrošināšanas pasākumu apraksts,
 - iesaistītos kvalitātes nodrošināšanas salīdzinošajā izvērtēšanā ⁽³⁵⁾ ES līmenī nolūkā uzlabot kvalitātes nodrošināšanas pasākumu pārredzamību un saskaņotību un nostiprināt dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos;

Īstenošana valsts līmenī

Dalībvalstīm ir ieteicams veikt pasākumus, lai šo politiku īstenotu valsts līmenī kopā ar sociālajiem partneriem un citām attiecīgām ieinteresētajām personām. To darot, tām būtu:

22. Jāatbalsta ilgtspējīgas partnerības profesionālās izglītības un apmācības pārvaldībā atbilstoši valsts kontekstam un attiecīgā gadījumā izmantojot publiskas un privātas partnerības. Jāiesaista sociālie partneri un visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp profesionālās izglītības un apmācības iestādes, visu izmēru nozares un uzņēmumi, valsts un privātie nodarbinātības dienesti, PIA skolotāji un pasniedzēji un viņu pārstāvji, starpnieki, piemēram, rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības kameras, profesionālas un nozaru organizācijas, Garantijas jauniešiem, ESF un citu ES iniciatīvu valsts koordinatori, informācijas tehnoloģiju nozare, profesionālās izcilības centri, kopas, izglītojamo un vecāku organizācijas, kā arī vietējās, reģionālās un valsts iestādes. Jāveicina šādas partnerības reģionālā un nozaru līmenī;
23. Maksimāli jāizmanto Eiropas pārredzamības rīki, piemēram, Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra, Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēma (ECTS), *Europass* un Eiropas prasmi, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija (ESCO), jāveicina kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu automatiska atzīšana ⁽³⁶⁾, jārada iespēja izglītojamajiem izmantot dažādās *Europass* funkcijas (piemēram, iespēja savu pieredzi, prasmes un kvalifikācijas reģistrēt tiešsaistes profilā, ko var izmantot karjeras konsultēšanai, mobilitātes pieredzei, digitāli parakstītu apliecinājumu iegūšanai, ieteikumu saņemšanai un mācību un darba iespēju meklēšanai, kvalifikācijai, validācijai, atzīšanai utt.);
24. Maksimāli jāizmanto Eiropas Savienības fondi un instrumenti, ar kuriem atbalsta reformas un/vai ieguldījumus profesionālajā izglītībā un apmācībā, tostarp digitalizāciju un vides ilgtspēju, piemēram, *Next Generation EU* (Atveseļošanas un noturības mehānisms, *REACT-EU*), Eiropas Sociālais fonds+, *SURE*, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, *InvestEU*, *Erasmus+*, "Apvārsnis Eiropa", *Interreg*, Digitālā Eiropa, Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai, un Modernizācijas fonds; jāveicina turpmāki publiskā un privātā sektora ieguldījumi profesionālajā izglītībā un apmācībā;
25. Balstoties uz attiecīgajiem jau pastāvošajiem valsts pasākumiem un finanšu shēmām, jānosaka pasākumi, kas veicami šā ieteikuma īstenošanai valsts līmenī 18 mēnešu laikā pēc tā pieņemšanas, un jānodrošina šo pasākumu izpilde, tostarp, piešķirot atbilstošus valsts resursus valsts līmenī un lielu uzmanību veltot digitalizācijas un vides ilgtspējas aspektu integrēšanai visā PIA jomā, un pienācīgi jāņem vērā izglītības un apmācības iestāžu atbildība/autonoms atbilstoši valsts kontekstam.

⁽³⁵⁾ Salīdzinošā izvērtēšana ir brīvprātīgs savstarpējās mācīšanās veids, kura mērķis ir veicināt kvalitātes nodrošināšanas pasākumu uzlabošanu un pārredzamību sistēmas līmenī, nesaistīti ar akreditācijas procedūram, pamatojoties uz specifisku metodiku, ko izstrādās Eiropas tīkls kvalitātes nodrošināšanai profesionālajā izglītībā un apmācībā.

⁽³⁶⁾ Saskaņā ar Padomes 2018. gada 26. novembra lēmumu par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automatisku savstarpēju atzīšanu.

AR ŠO ATZINĪGI VĒRTĒ KOMISIJAS NODOMU, PIENĀCĪGI ŅEMOT VĒRĀ SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

īstenot Savienības profesionālās izglītības un apmācības politiku, kas ir atbalsts dalībvalstu rīcībai, un cita starpā:

26. Nodrošināt ES profesionālās izglītības un apmācības politikas efektīvu pārvaldību ar trīspusējās Arodmācību padomdevējas komitejas palīdzību, pamatojoties uz caurviju darba programmu un sadarbojoties ar profesionālās izglītības un apmācības ģenerāldirektoriem⁽³⁷⁾, izglītojamo pārstāvjiem un profesionālās izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējiem;
27. Nodrošināt, ka tiek pilnībā ņemta vērā ES profesionālās izglītības un apmācības politika, kad tiek īstenots ES Atveseļošanas plāns, Eiropas zaļai kurss un jaunā Eiropas industriālā stratēģija, MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai, un ka šī politika ir saskanīgi un stabili iekļauta Eiropas Prasmju programmā ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai, Digitālās izglītības rīcības plānā, vispārējā sistēmā Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā un Eiropas izglītības telpā;
28. Sniegt turpmāku atbalstu strukturālajām reformām mācekļības jomā, šādā nolūkā izveidojot mācekļības atbalsta dienestu un radot jaunu stimulu Eiropas Mācekļības aliansei sinerģijā ar Garantiju jauniešiem; pakāpeniski izvērst atbalsta pakalpojumus profesionālajai izglītībai un apmācībai sadarbībā ar *Cedefop*;
29. Kā ierosināts Eiropas Prasmju programmā, kopā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp EKI Konsultatīvās grupas kontekstā, izpētīt mikroapliecinājumu koncepciju un izmantošanu, arī PIA jomā.
30. Atbalstīt Eiropas profesionālās izglītības centru platformu pakāpenisku izveidi un attīstību un kopā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām izpētīt Eiropas profesionālos pamatprofilus kā daļu no *Europass* platformas, ja iespējams, tos papildinot ar digitālu arodapmācības saturu, ko attīsta Eiropas pārredzamības rīku ietvaros, lai veicinātu gan izglītojamo un darba ņēmēju mobilitāti, gan kvalifikāciju pārredzamību un atzīšanu;
31. Atbalstīt kvalitatīvu un efektīvu PIA pakalpojumu sniegšanas digitalizāciju mācību vidē gan skolās, gan darbavietā, veicinot Eiropas kompetenču ietvarstruktūru⁽³⁸⁾ un pašnovērtējuma rīku⁽³⁹⁾ izmantošanu un izpētīt, cik pamatoti būtu veikt ES mēroga apsekojumu par PIA skolām;
32. Pastiprināt Eiropas Mācekļību aliansi un digitālo prasmju un darbvietu koalīcijas, kā paziņots Eiropas Prasmju programmā;
33. Starptautiskā kontekstā veicināt Eiropas profesionālās izglītības un apmācības sistēmas, lai tās profesionālās izglītības apguvēju vidū tiktu atzītas par pasaules līmeņa mērķu, šādā nolūkā cita starpā atbalstot profesionālās izglītības un apmācības sistēmu internacionalizāciju – aptverot arī ES kandidātvalstis un Eiropas kaimiņreģiona valstis – sadarbībā ar Eiropas Izglītības fondu, prasmju konkursiem un komunikācijas kampaņām, lai uzlabotu PIA pievilcīgumu un tēlu un nodrošinātu ērtu piekļuvi informācijai par profesionālo izglītību un apmācību un ar to saistītajām karjeras iespējām, balstoties uz *Europass* elementiem un pilnveidojot tos;
34. Profesionālās izglītības un apmācības jomā sadarboties ar starptautiskajām organizācijām, jo īpaši EDSO, SDO, UNESCO, Pasaules Banku.
35. Atbalstīt dalībvalstu centienus īstenot šo ieteikumu, stiprināt profesionālās izglītības un apmācības iestāžu spējas, tostarp to digitalizācijas un vides ilgtspējas aspektus, un veicināt pētniecību PIA jomā gan valstu, gan ES līmenī, izmantojot finansējumu no attiecīgajiem Savienības fondiem un programmām (*Next Generation EU*, Atveseļošanas un noturības mehānisma un *REACT-EU*, Eiropas Sociālā fonda+, *SURE*, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, *InvestEU*, *Erasmus+*, “Apvārsnis Eiropa”, *Interreg*, “Digitālā Eiropa”, Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Modernizācijas fonda);

⁽³⁷⁾ Profesionālās izglītības un apmācības ģenerāldirektorus ieceļ dalībvalstīs.

⁽³⁸⁾ Piemēram, digitālās kompetences satvars pilsoņiem (*DigComp*), digitālās kompetences satvars pedagogiem (*DigCompEdu*) un digitālās kompetences satvars organizācijām (*DigCompO*).

⁽³⁹⁾ Piemēram, *SELFIE*.

36. Nodrošināt kvalitatīvu un kvantitatīvu uzraudzību saskaņā ar šajā ieteikumā noteiktajiem kopējiem mērķiem, kā arī citiem būtiskiem datiem, tostarp datiem par ieguldījumiem, un izmantot šos datus Eiropas pusgadā un attiecīgās Eiropas uzraudzības un ziņošanas sistēmās, un reizi piecos gados ziņot Padomei par šā ieteikuma īstenošanu, pamatojoties uz datiem, kas pieejami valsts un Eiropas līmenī un ko iegūst *Cedefop* īstenotās ikgadējās uzraudzības gaitā.

Ar šo ieteikumu aizstāj Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Ieteikumu par Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūras izveidošanu profesionālajai izglītībai un apmācībām (*EQAVET*) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Ieteikumu par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai (*ECVET*).

Briselē, 2020. gada 24. novembrī

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. ROTH*

I PIELIKUMS

Atbilstošie Savienības akti prasmju, izglītības un apmācības jomā

1. Padomes Ieteikums (2011. gada 28. jūnijs) par politiku, lai mazinātu mācību priekšslaicīgu pārtraukšanu ⁽¹⁾.
2. Padomes Ieteikums (2012. gada 20. decembris) par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ⁽²⁾.
3. Padomes un Komisijas 2015. gada kopīgais ziņojums par stratēģiskas sistēmas Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (ET 2020) īstenošanu – Jaunas prioritātes Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā ⁽³⁾.
4. Padomes Ieteikums (2016. gada 19. decembris) “Prasmju pilnveides ceļi – jaunas iespējas pieaugušajiem” ⁽⁴⁾.
5. Padomes Ieteikums (2017. gada 22. maijs) par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai ⁽⁵⁾.
6. Padomes Ieteikums (2017. gada 20. novembris) par absolventu gaitu apzināšanu ⁽⁶⁾.
7. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/646 (2018. gada 18. aprīlis) par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (Europass) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK ⁽⁷⁾.
8. Padomes Ieteikums (2018. gada 22. maijs) par pamatkompetencēm mūžizglītībā ⁽⁸⁾.
9. Padomes secinājumi par virzību uz redzējumu par Eiropas izglītības telpu ⁽⁹⁾.
10. Padomes Ieteikums (2018. gada 26. novembris) par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automatisku savstarpēju atzīšanu ⁽¹⁰⁾.
11. Padomes secinājumi par Padomes Ieteikuma “Prasmju pilnveides ceļi – jaunas iespējas pieaugušajiem” īstenošanu ⁽¹¹⁾.
12. Padomes Rezolūcija par Eiropas izglītības telpas turpmāku attīstīšanu nolūkā atbalstīt uz nākotni orientētas izglītības un apmācības sistēmas ⁽¹²⁾.
13. Padomes secinājumi par labklājības ekonomiku ⁽¹³⁾.
14. Komisijas paziņojums “2020. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģija” ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁾ OV C 191, 1.7.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 417, 15.12.2015., 25. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 484, 24.12.2016., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 189, 15.6.2017., 15. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 423, 9.12.2017., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 112, 2.5.2018., 42. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 189, 4.6.2018., 1. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 195, 7.6.2018., 7. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 444, 10.12.2018., 1. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 189, 5.6.2019., 23. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 389, 18.11.2019., 1. lpp.

⁽¹³⁾ Dok. 13432/19.

⁽¹⁴⁾ COM(2019) 650 final.

II PIELIKUMS

EQAVET ietvarstruktūra

A daļa. EQAVET indikatīvie deskriptori

Šajā pielikumā ir ietverti ierosinājumi EQAVET indikatīvajiem deskriptoriem, kurus dalībvalstis un PIA pakalpojumu sniedzēji vajadzības gadījumā var izmantot EQAVET īstenošanas gaitā. Tie ir sakārtoti atbilstoši kvalitātes cikla posmiem: *plānošana – īstenošana – izvērtēšana – pārskatīšana*. Tos var izmantot gan sākotnējā PIA, gan profesionālajā tālākizglītībā un tālākapmācībā, un tie ir izmantojami visās mācību vidēs – skolās un darbavietās, tostarp mācekļības shēmās.

Kvalitātes kritēriji	Indikatīvie deskriptori PIA sistēmu līmenī	Indikatīvie deskriptori PIA pakalpojumu sniedzēju līmenī
Plāns atspoguļo attiecīgajām ieinteresētajām personām kopīgu stratēģisku ieceri un ietver skaidrus mērķus/uzdevumus, darbības un rādītājus	<p>Ir aprakstīti PIA mērķi/uzdevumi vidējam termiņam un ilgtermiņam, tie ir saistīti ar Eiropas un ilgtspējīgas attīstības mērķiem, un tajos ir ņemti vērā vides ilgtspējas aspekti</p> <p>Sociālie partneri un visas citas attiecīgās ieinteresētās personas piedalās PIA mērķu un uzdevumu noteikšanā dažādajos līmeņos</p> <p>Ir noteikti mērķrādītāji un ar konkrētu rādītāju (panākumu kritēriju) palīdzību tiek uzraudzīta to īstenošana</p> <p>Ir izveidoti mehānismi un procedūras, lai identificētu darba tirgū un sabiedrībā pastāvošās mācību vajadzības</p>	<p>PIA pakalpojumu sniedzēju noteiktajos vietējos mērķrādītājos ir atspoguļoti Eiropas, valsts un reģionālie PIA politikas mērķi/uzdevumi</p> <p>Ir noteikti skaidri mērķi/uzdevumi un mērķrādītāji, tiek uzraudzīta to īstenošana, un programmas tiek izstrādātas tā, lai tos sasniegtu/izpildītu</p> <p>Lai identificētu konkrētas vietējas/individuālās vajadzības, pastāvīgi notiek apspriešanās ar sociālajiem partneriem un visām citām attiecīgajām ieinteresētajām personām</p> <p>Ir skaidri sadalīti pienākumi kvalitātes vadības un attīstības jomā</p> <p>Personāls tiek ļoti savlaicīgi iesaistīts plānošanā, arī attiecībā uz kvalitātes paaugstināšanu</p>
	<p>Ir izstrādāta informācijas politika, lai nodrošinātu optimālu informēšanu par rezultātiem kvalitātes jomā, ievērojot valsts/reģionālās datu aizsardzības prasības</p> <p>Ir noteikti standarti un vadlīnijas individuālo kompetenču atzīšanai, validācijai un sertifikācijai</p> <p>PIA kvalifikācijas ir aprakstītas, izmantojot mācību rezultātus</p> <p>Ir izveidoti mehānismi, ar kuru palīdzību tiek nodrošināta kvalitatīva kvalifikāciju izstrāde, novērtēšana un pārskatīšana</p> <p>PIA programmas ir izstrādātas tā, lai nodrošinātu elastīgus mācīšanās ceļus un ātri reaģētu uz pārmaiņām darba tirgus vajadzībās</p>	<p>PIA pakalpojumu sniedzēji plāno kopējas iniciatīvas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām</p> <p>Attiecīgās ieinteresētās personas piedalās vietējo vajadzību analīzes procesā</p> <p>PIA pakalpojumu sniedzēji ir ieviešuši skaidru un pārredzamu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu</p> <p>Ir izstrādāti pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību datu aizsardzības noteikumiem</p>

Kvalitātes kritēriji	Indikatīvie deskriptori PIA sistēmu līmenī	Indikatīvie deskriptori PIA pakalpojumu sniedzēju līmenī
<p>Apspriežoties ar ieinteresētajām personām, ir izstrādāti īstenošanas plāni, kuros ietverti skaidri principi</p>	<p>Īstenošanas plānus izveido, sadarbojoties ar sociālajiem partneriem, PIA pakalpojumu sniedzējiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām dažādajos līmeņos</p> <p>Īstenošanas plānos ir ņemti vērā vajadzīgie resursi, lietotāju spējas un atbalstam vajadzīgie rīki un vadlīnijas</p> <p>Ir izstrādātas vadlīnijas un standarti īstenošanai dažādos līmeņos. Vadlīnijās un standartos ir ietverta kvalifikāciju novērtēšana, validešana un sertificēšana</p> <p>Īstenošanas plāni ietver konkrētu atbalstu skolotāju un pasniedzēju apmācībai, tostarp digitālo prasmju un vides ilgtspējas jautājumos</p>	<p>Lai sasniegtu īstenošanas plānos noteiktos mērķrādītājus, iekšēji notiek atbilstoša resursu sadalīšana/piesīršana</p> <p>Lai īstenotu plānotās darbības, tiek skaidri atbalstītas svarīgas un iekļaujošas partnerības, tai skaitā partnerības starp skolotājiem un pasniedzējiem</p> <p>Stratēģiskajā personāla kompetenču attīstības plānā ir paredzēts, ka jānodrošina skolotāju un pasniedzēju apmācība</p> <p>Personāls apņemas regulāri piedalīties mācībās un attīstīt sadarbību ar attiecīgajām ārējām ieinteresētajām personām, lai veicinātu spēju veidošanu un kvalitātes paaugstināšanu un lai uzlabotu darbības rezultātus</p>
	<p>Ir skaidri aprakstīti un pārredzami PIA pakalpojumu sniedzēju pienākumi īstenošanas procesā</p> <p>Ir izstrādāts valsts un/vai reģionāls kvalitātes nodrošināšanas satvars, un tajā ietvertas vadlīnijas un kvalitātes standarti PIA pakalpojumu sniedzēju līmenī, lai veicinātu pastāvīgus uzlabojumus un pašregulējumu</p>	<p>PIA pakalpojumu sniedzēju programmas ļauj izglītojamajiem sasniegt gaidītos mācību rezultātus un iesaistīties mācību procesā</p> <p>PIA pakalpojumu sniedzēji reaģē uz individuālajām mācību vajadzībām, izmantojot uz izglītojamo vērstu pieeju, kas ļauj izglītojamajiem sasniegt gaidītos mācību rezultātus</p> <p>PIA pakalpojumu sniedzēji veicina novatorisku mācīšanas un mācīšanās metožu izmantošanu skolās un darbavietās, šādā nolūkā izmantojami digitālās tehnoloģijas un tiešsaistes mācību rīkus</p> <p>Individuālo mācību rezultātu novērtēšanai PIA pakalpojumu sniedzēji izmanto derīgas, precīzas un uzticamas metodes</p>
<p>Regulāri tiek veikta rezultātu un procesu izvērtēšana, tiek izmantoti arī mērījumi</p>	<p>Ir izstrādāta izvērtēšanas metodika, kas ietver iekšējo un ārējo izvērtēšanu</p> <p>Ir saskaņota un skaidri aprakstīta ieinteresēto personu iesaistīšanās uzraudzības un izvērtēšanas procesā</p> <p>Valsts/reģionālie kvalitātes uzlabošanas un nodrošināšanas standarti un procesi ir relevanti un atbilstoši nozares vajadzībām</p> <p>Sistēmās vajadzības gadījumā veic pašizvērtēšanu, iekšēju un ārēju pārskatīšanu</p>	<p>Periodiski tiek veikta pašnovērtēšana/pašizvērtēšana saskaņā ar valsts un reģionāliem noteikumiem/satvariem vai pēc PIA pakalpojumu sniedzēju iniciatīvas, aptverot arī PIA iestāžu digitālās gatavības un vides ilgtspējas aspektus</p> <p>Izvērtēšana un pārskatīšana aptver izglītības un apmācības procesus un rezultātus, tostarp tiek novērtēta izglītojamo apmierinātība, personāla darba rezultāti un apmierinātība</p>

Kvalitātes kritēriji	Indikatīvie deskriptori PIA sistēmu līmenī	Indikatīvie deskriptori PIA pakalpojumu sniedzēju līmenī
	<p>Ir izveidotas agrīnās brīdināšanas sistēmas</p> <p>Tiek izmantoti darbības rādītāji</p> <p>Lai novērtētu panākumus un apzinātu jomas, kurās veicami uzlabojumi, notiek atbilstoša, regulāra un saskaņota datu vākšana. Ir izstrādāti atbilstoši datu vākšanas paņēmieni, piemēram, aptaujas anketas un rādītāji</p>	<p>Izvērtēšana un pārskatīšana ietver datu vākšanu un izmantošanu un atbilstošus un efektīvus mehānismus iekšējo un ārējo ieinteresēto personu iesaistīšanai</p> <p>Ir izveidotas agrīnās brīdināšanas sistēmas</p>
Pārskatīšana	<p>Lai visos līmeņos uzlabotu izglītības un apmācības pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, ir noteiktas un tiek izmantotas pārskatīšanas procedūras, mehānismi un instrumenti</p> <p>Tiek regulāri pārskatīti procesi, un izmaiņu ieviešanai tiek izstrādāti rīcības plāni. Sistēmas tiek attiecīgi pielāgotas</p> <p>Informācija par izvērtēšanas rezultātiem tiek publiskota</p>	<p>Tiek apkopotas izglītojamo atsauksmes par individuālo mācību pieredzi un par mācību un mācīšanas vidi. Šīs atsauksmes kopā ar skolotāju, pasniedzēju un visu citu attiecīgo ieinteresēto personu atsauksmēm tiek ņemtas vērā turpmākās rīcības plānošanā</p> <p>Informācija par pārskatīšanas rezultātiem ir plaši un publiski pieejama</p> <p>Atsauksmju sniegšanas un pārskatīšanas procedūras ir daļa no organizācijas stratēģiskā mācību procesa, tās veicina kvalitatīvu izglītības un apmācības sniegšanu un uzlabo izglītojamajiem pieejamās iespējas.</p> <p>Izvērtēšanas procesa rezultāti tiek apspriesti ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, un tiek ieviesti atbilstoši rīcības plāni</p>

B daļa. EQAVET rādītāju atsauces kopums

Šajā daļā ir ietverti ierosinājumi atsauces rādītāju kopumam, ko EQAVET ietvarstruktūras īstenošanas gaitā var izmantot valsts/reģionālo PIA sistēmu un/vai PIA pakalpojumu sniedzēju izvērtēšanai un kvalitātes paaugstināšanai.

Rādītājs	Rādītāja veids	Politikas mērķis
----------	----------------	------------------

Vispārīgie kvalitātes nodrošināšanas rādītāji

Nr. 1

<p>Cik nozīmīgas PIA pakalpojumu sniedzējiem ir kvalitātes nodrošināšanas sistēmas:</p> <p>a) to PIA pakalpojumu sniedzēju īpatsvars, kas izmanto iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kuras noteiktas likumā /kuras izmanto pēc savas iniciatīvas</p> <p>b) akreditēto PIA pakalpojumu sniedzēju īpatsvars</p>	<p>Konteksta rādītājs / ievadrādītājs</p>	<p>PIA pakalpojumu sniedzēju līmenī veicināt kvalitātes paaugstināšanas kultūru</p> <p>Palielināt mācību kvalitātes pārredzamību</p> <p>Paaugstināt savstarpēju uzticēšanos mācību pakalpojumu sniegšanas jomā</p>
---	---	--

Nr. 2

<p>Ieguldījums skolotāju un pasniedzēju apmācībā:</p> <p>a) tālākāpmācībā iesaistīto skolotāju un pasniedzēju īpatsvars</p>	<p>Ievadrādītājs / procesa rādītājs</p>	<p>Veicināt skolotāju un pasniedzēju atbildību par PIA kvalitātes paaugstināšanu</p>
---	---	--

Rādītājs	Rādītāja veids	Politikas mērķis
b) ieguldīto līdzekļu, tostarp digitālajām prasmēm atvēlēto līdzekļu, apjoms		Uzlabot PIA spēju reaģēt uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām Aktīvāk veidot individuālās mācīšanās spējas Uzlabot izglītojamo sasniegumus

Rādītāji, kas saistīti ar PIA politikas kvalitātes uzdevumiem

Nr. 3

PIA programmas: dalības rādītājs: Dalībnieku skaits PIA programmās ⁽¹⁾ , norādīts atbilstoši programmas veidam un individuālajiem kritērijiem ⁽²⁾	Ievadrādītājs / procesa rādītājs / iznākuma rādītājs	PIA sistēmu un PIA pakalpojumu sniedzēju līmenī iegūt pamatinformāciju par PIA pievilcīgumu Orientēt atbalstu uz to, lai palielinātu piekļuvi PIA, tostarp nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām
--	--	---

Nr. 4

PIA programmas: mācību pabeigšanas rādītājs: to personu skaits, kuras sekmīgi pabeigušas PIA programmas / pārtraukušas dalību tajās, norādīts atbilstoši programmas veidam un individuālajiem kritērijiem	Procesa rādītājs / iznākuma rādītājs / rezultatīvais rādītājs	Iegūt pamatinformāciju par sasniegumiem izglītības jomā un par mācību procesu kvalitāti Aprēķināt priekšlaicīgi mācības pārtraukušo dalībnieku rādītājus salīdzinājumā ar dalības rādītāju Atbalstīt sekmīgu mācību pabeigšanu kā vienu no PIA kvalitātes pamatuzdevumiem Atbalstīt pielāgotu mācību pakalpojumu sniegšanu, tostarp nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām
--	---	--

Nr. 5

PIA programmas: darbā iekārtošanās rādītājs: a) PIA apguvēju galamērķis noteiktā laika brīdī pēc mācību pabeigšanas, norādīts atbilstoši programmas veidam un individuālajiem kritērijiem ⁽³⁾ b) izglītojamo, kas strādā, īpatsvars noteiktā laika brīdī pēc mācību pabeigšanas, norādīts atbilstoši programmas veidam un individuālajiem kritērijiem	Rezultatīvais rādītājs	Atbalstīt nodarbinātību Uzlabot PIA spēju reaģēt uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām Atbalstīt pielāgotu mācību pakalpojumu sniegšanu, tostarp nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām
--	------------------------	--

⁽¹⁾ Attiecībā uz sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību: lai izglītojamo uzskatītu par dalībnieku, viņam jāpiedalās apmācībā vismaz 6 nedēļas. Attiecībā uz mūžizglītību: to iedzīvotāju procentuālā daļa, kuri uzņemti formālajās PIA programmās.

⁽²⁾ Līdztekus pamatinformācijai par dzimumu un vecumu var izmantot citus sociālos kritērijus, piemēram, priekšlaicīgi mācības pārtraukušie, augstākais sasniegums izglītības jomā, migranti, cilvēki ar invaliditāti, bezdarba ilgums.

⁽³⁾ Attiecībā uz sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību: ieskaitot informāciju par mācības priekšlaicīgi pārtraukušo izglītojamo galamērķi.

Rādītājs	Rādītāja veids	Politikas mērķis
Nr. 6		
<p>Apgūto prasmju izmantošana darbavietā:</p> <p>a) informācija par individu nodarbošanos pēc mācību pabeigšanas, norādīta atbilstoši apmācības veidam un individuāliem kritērijiem</p> <p>b) individu un darba devēju apmierinātība ar apgūtajām prasmēm/kompetencēm</p>	<p>Rezultatīvais rādītājs (kvalitatīvu un kvantitatīvu datu apvienojums)</p>	<p>Uzlabot nodarbināmību</p> <p>Uzlabot PIA spēju reaģēt uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām</p> <p>Atbalstīt pielāgotu mācību pakalpojumu sniegšanu, tostarp nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām</p>
Konteksta informācija		
Nr. 7		
<p>Bezdarba līmenis ⁽⁴⁾, norādīts atbilstoši individuāliem kritērijiem</p>	<p>Konteksta rādītājs</p>	<p>Pamatinformācija politikas lēmumu pieņemšanai PIA sistēmas līmenī</p>
Nr. 8		
<p>Neaizsargāto grupu īpatsvars:</p> <p>a) to PIA dalībnieku procentuālā daļa, kurus uzskata par piederīgiem nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām (noteiktā reģionā vai reģionā), norādīta pēc vecuma un dzimuma</p> <p>b) nelabvēlīgākā situācijā esošo grupu panākumu rādītājs, norādīts pēc vecuma un dzimuma</p>	<p>Konteksta rādītājs</p>	<p>Pamatinformācija politikas lēmumu pieņemšanai PIA sistēmas līmenī</p> <p>Atbalstīt nelabvēlīgākā situācijā esošo grupu piekļuvi PIA</p> <p>Atbalstīt pielāgotu mācību pakalpojumu sniegšanu nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām</p>
Nr. 9		
<p>Mehānismi mācību vajadzību apzināšanai darba tirgū:</p> <p>a) informācija par mehānismiem, kas izveidoti mainīgo vajadzību apzināšanai dažādos līmeņos</p> <p>b) pierādījumi par šādu mehānismu izmantošanu un to efektivitāti</p>	<p>Konteksta rādītājs / ievadrādītājs (kvalitatīva informācija)</p>	<p>Uzlabot PIA spēju reaģēt uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām</p> <p>Atbalstīt nodarbinātību</p>
Nr. 10		
<p>Shēmas, ko izmanto, lai veicinātu labāku piekļuvi PIA un sniegtu norādījumus (potenciālajiem) PIA apguvējiem:</p> <p>a) informācija par esošajām shēmām dažādos līmeņos</p> <p>b) pierādījumi par to efektivitāti</p>	<p>Procesa rādītājs (kvalitatīva informācija)</p>	<p>Veicināt piekļuvi PIA, tostarp nelabvēlīgākā situācijā esošām grupām</p> <p>Sniegt norādījumus (potenciālajiem) PIA apguvējiem</p> <p>Atbalstīt pielāgotu mācību pakalpojumu sniegšanu</p>

(⁴) Saskaņā ar SDO definīciju: personas vecumā no 15 līdz 74 gadiem, kurām nav darba, bet kuras aktīvi meklē darbu un ir gatavas sākt strādāt.